

Дурилло (Розділи з повісті)

Ігор Січовик

ДУРИЛЛО

Сатирична політична повість

Сповідь президентського песика

(Розділи з повісті)

Ніщо так не розбещує владу як необмежена влада.

Високопоштивне товариство! Я у жодному разі не збираюся пред'являти документів на підтвердження моєї приналежності до собак високої породи, чим полюбляють хизуватися деякі бобики з підворіття, не маючи на те найменшого права, але все ж змушений буду засвідчити свою особу у зв'язку з нашим знайомством, аби в майбутньому не викликати у вас зайвих сумнівів і запитань.

Отже, подаю довільну копію своєї службової характеристики:

Ім'я: Ангел.

Рік народження: 199... (останню цифру будемо вважати державною таємницею).

Місце народження: столиця України — місто Київ.

Батьки: чистокровні спаніелі.

Стать: за всіма ознаками — чоловік.

Зріст: 40 см.

Вага: 7 кг.

Окрас: білий.

Освіта: вища школа міністерства внутрішніх справ.

Звання: майор запасу.

Участь у військових акціях: не брав.

Вид діяльності: особистий пес президента.

Загальний медичний висновок: здоровий, як бугай.

Характеристика видана міністром охорони здоров'я.

Печатка і підпис: міністр Кендюх.

Існують люди двох типів: ті, що багато говорять, або ж ті, що довго мовчать. Це залежить від мети, яку вони переслідують, або від тих, хто їх переслідує.

У нас, собак, на відміну від людей трохи інший погляд на життя. До прикладу, я дійшов до тієї межі, коли вже не можу мовчати й мушу висповідатися як грішник перед Творцем. А гріх мій полягає у тому, що я президентський песик. Я вже чую, як на мене ладна зірватись із ланцюгів зграя придворних псів із криком: "Ату його! Якого дідька він комизиться перед нами своєю відвертістю?! Краще б лежав біля ніг свого вельможного хазяїна і міцно тримав язика за двома рядами зубів, поки їх ще не повибивали!"

Я добре розумію роздратування своїх співродичів, особливо тих, хто з них прокидається не від пестоців сонячного проміння і ніжних рук, а від ударів під бік черевиком.

Так, я довго мовчав, допоки не відчув, що світ перекинувся і став догори дригом. За тією межею — світ божевілья, і якщо його не зупинити, то зграя людиноподібних істот зажене людство у ті самі печери, із яких воно й вийшло.

Мої герої з країни Дволикого Януса. Тут усе не так, як у реальному світі. Вони одне думають, інше кажуть, ще інше роблять. Усе, що я почув і побачив, довелося перекласти з іноземної мови на власну, а вже опісля на українську, оскільки влада тут така ж сама чужа, як і їхня лакейська мова.

Шкода, що світ осліп від розкоші й бездуховності. Він уже двічі проспав радянську і гітлерівську чуму, захопившись бізнесом. Світ летить назустріч загибелі. Ви чуєте останній дзвінок? То починається вистава, яка може закінчитися апокаліпсом. Нехай почують глухі. Прозріють незрячі. Закричать німі. Допоки є час.

КОРІННЯ

Коли моєму хазяїнові ставало зле, або кішки роздирали душу, і йому ні з ким було поспілкуватися, тоді він брав мене на руки, ніжно погладжував пухнасту шерсть і напівтихим голосом вкотре оповідав історію свого життя. Його влаштовувала моя терплячість і уважність як слухача а, найголовніше, те, що я гарантував таємницю почутого. Я потихеньку дрімав на руці президента, знаючи до найменших подробиць усі перипетії його розповіді.

Своє дитинство Акакій закарбував не гірше сучасної відеокамери. Хоча між його минулим і сучасним лежала Велика Китайська стіна, він усе ж відчував невидиму пуповину, яка не давала йому втратити зв'язок із реальністю. Дитинство він мав набагато краще, аніж його однолітки, які по війні виростили напівсиротами в оточенні амазонок — матерів або сестер, оскільки їхні батьки або старші брати загинули на

фронті.

Акакій один із не багатьох дітей, хто мав батька. До війни той був бригадиром, тож встиг збудувати чималеньку оселю. На фронт не взяли — від народження накульгував на праву ногу. А коли село захопили німці, то зустрів їх хлібом-сіллю "від імені і за дорученням народу". Німці цього не забули, і не забарилися призначити Меркурія Дурила старостою. Особливих старань намагався не виявляти, адже жінками, підлітками й старими не дуже покеруєш. Ну, хіба що інколи пошепки рекомендував німцям кількох односельців відправити на відбудову фатерлянда. Та ще емоцій не міг стримати у їх присутності, коли над селом зрідка пролітали радянські літаки: "Краснопузики летять!"

Але вітер війни повернувся у протилежний бік — радянська армія невпинно наближалася до села, і від того Меркурій Дурило ставав дедалі сумніший. Треба було або тікати з німцями, або шукати іншого порятунку. І він його знайшов. Коли у село повернулися "наші", Меркурій з величезним кошиком вже стовбичив біля порогу сільради. Його не цікавив ні командир військової частини, що з боєм захопила село, ні рядові червоноармійці. Він розпитував: де тут чекісти?

Старший лейтенант Кузькін радо прийняв "представника народу". І вони вкупі з кількома військовими до світанку дудлили оковиту, закушуючи хрумкими огірками та ще дивом уцілілим півнем.

Уранці старший лейтенант Кузькін похмелився й повідомив, що йому треба терміново відбутися на інший фронт. Отоді Меркурій Дурило й попросив веселого чекіста видати йому довідку про його сприяння радянському війську. Той широким розчерком пера вивів на офіційному бланку: гр. Дурило М.С. вніс вагомий особистий внесок у розгром німецько-фашистських загарбників. А внизу підпис і печатка.

Після того, як хтось з односельців намагався дорікнути Меркурію за його минуле, він витягав з бокової кишені акуратно загорнуту довідку і махав нею перед його носом: "Я як підпільник і партизан виконував доручення самого таваріща Сталіна!"

А невдовзі його призначили об'їздчиком. Це щось схоже на дозорця, який об'їжджає конем володіння колгоспу, аби ніхто ніде не поцупив державної власності.

1947 рік був голодний. Тоді за вкрадений колосок давали 5 років із відправкою на будівництво Біломор-Балтійського каналу.

Ну, не батькова вина, що державі потрібні були зайві руки — комунізм будували, а не якусь там школу чи бібліотеку.

Районному начальству зверху доводили рознарядку: кожне село мало "виділити" 15-20 чоловік у добровільні зеки. А де ти їх у біса візьмеш, якщо більш ніж півсела не повернулися із фронту, а ті, що повернулися з ранку до ночі їшачать на колгоспних полях. Але така воля партії і його відданого помічника в особі НКВД на чолі з товаришем Берією!

Якось батько упіймав на колгоспному полі сусідського хлопчика Миколку. Кілька колосків зірвало голодне трирічне дитя. Відпустити? А раптом хтось донесе — приховав ворога народу!

Привіз хлопчика до сільради. Викликали всю родину. Вибирайте, мовляв, поміж себе — хто з вас піде етапом. Батько-фронтовик кашляв кров'ю — для нього нинішнє життя було не краще за тюрму. Лишалось двоє — вісімнадцятирічний і дванадцятирічний сини. Старший сказав: "Доведеться іти мені..."

Запам'яталося, як усім селом проводжали "призовників" партії — їх було 15 душ. Хлопці стояли з клунками у руках і зі смутком поглядали у напрямку сусіднього села. Нарешті, на обрії виникла хмара пилу, а під нею — колона майбутніх зеків. Їх супроводжувало двоє міліціонерів, які не виявляли найменшої агресивності до тих, кого вони вели — досить мирно лузали соняшник, випльовуючи у різні боки.

До колони приєдналися хлопці-односельці і над селом, наче чорна хмара, повис траурний плач...

Як пригадує Акакій, батько майже ніколи не повертався додому, щоб не прихопити із собою якоїсь дошки, овочу, фрукта, шматочок м'яса чи сальця. Одне слово, де того дня бував, те і для дому добував.

На заздрість одноліток мав хлопець улітку велосипед, узимку ковзани й лижі, навесні шкіряний м'яч, а до школи — справжній портфель, а не торбу, як інші. І поїсти було що в домі — від пиріжків із печінкою до духмяного борщу.

Батько завжди наставляв сина: люби радянську владу, як самого себе; вона, мовляв, дурна, — якщо вже карає, то карає, а як милує, то милує...

Здавалося б, на цьому можна було поставити крапку, якою закінчувалася майже кожна казка з щасливим кінцем, якби... Якби на заваді хлопцеві не стояли дві речі. Перше лихо таїлося в імені — Акакій. Мати розповідала, що первістка спершу назвали Адольфом. Того дня, коли він народився, у село зайшли гітлерівці. І син став подарунком для новоявленого Месії. Може б, він і помер із цим іменем, якби не повернулася радянська влада. Завідувач районним відділом внутрішніх справ, Акакій Данилович, порадив Меркурію терміново змінити синові ім'я на щось пристойніше. Хоча б на таке, як у нього, — Акакій, і навіть обіцяв посприяти з оформленням відповідних документів.

Скільки могли збиткувалися діти над хлопчиком. Яких тільки прізвиськ не по-навігадували на його адресу! Звичайно, усі вони походили від головного — "кака". Його нове ім'я спонукало до творчості найвідсталішого першокласника, тож селом про Акакія невпинно поширювалися дражнилки, приказки або скоромовки на кшталт: "Яка кака, такий і Акакій", "Акакій какав на макаку", "Я какаю на Акакія". А ще, песиголовці, єхидно допитувалися у своїх батьків, як на єврейську перекласти ім'я Акакій? Нізащо не здогадаєтесь, — Сруль. Та ім'я, то ще півбіди. Гірше було з прізвищем. Воно як естафета прокляття переходило з покоління до покоління: Дурило. Ніхто з найближчої рідні не пригадує, щоб хтось у них був справжнім дурнем — навпаки багато хто з-поміж них виявився хитрим й мудрим. Але, як мовиться, у сім'ї не без виродка. Очевидно, хтось та був дурнем, за що й заслужив такого покарання. Але чому за предків мусять відповідати невинні нащадки?

Батько якось навіть збирався поміняти прізвище на щось путнє, та, зрештою, тільки

рукою махнув — ніякий папірець із печаткою в цьому ділі не допоможе. Як називали Дурилом, так і називатимуть Дурилом. Треба хіба що село змінити або людей у селі.

І зародилася у хлопчика величезна злість на цілий світ — словами не передати. І він тую чорну злість сховав на самому споді дитячої душі, як щось потаємне. До пори до часу, доки вона не проросте.

Старші люди досі пам'ятають, якою шаною серед дітей свого часу користувався Павлик Морозов. Такий собі піонер-революціонер із Свердловщини. Він уславився тим, що доніс у ЧК на рідного батька за те, що той нібито крав колгоспне добро. Батька арештували, а його родичі помстилися донощикам — убили Павлика Морозова і його молодшого братика. Звичайно, їх арештували, присудили до різних термінів покарання з відбуванням на Півночі, де з часом і розстріляли як злісних ворогів народу. Піонер-герой не вмер, він воскрес у газетних статтях, художніх та документальних книжках і фільмах. Тогочасному школяреві ніде було сховатися від їхньої слави — вона переслідувала всіх по п'ятах. Акакій мешкав у колгоспі імені П. Морозова, учився у школі імені П. Морозова, був членом піонерського загону імені П. Морозова і навіть мешкав на вулиці ім. П. Морозова.

А то якось Акакію спало на думку, що тільки слава може затьмарити недоречність, пов'язану з його прізвищем та іменем. Для її здобуття він мав наочний приклад — подвиг Павлика Морозова.

Майже цілу ніч Акакій мережив аркуші шкільного зошита. А на ранок передав дільничному міліціонерові листа. Той повільно прочитав, здивовано стеновав плечима, а потім повернув листа юному морозовцю. Міліціонер спершу намагався відмовити хлопчика від подібного кроку, але, зрештою, збагнув, що з того нічого не вийде, тож сховав листа до кишені, а вранці передав донос у районний відділ ЧК. Наступного дня батька просто з коня забрали невідомі хлопці і відвезли до місцевих чекістів. Саме на той час розпочався черговий набір зеків на відбудову батьківщини й Меркурій, не зважаючи на колись рятівну довідку, заgrimів туди, "де Макар телят не пас". Відтоді Акакій майже не відходив від радіо — намагався дослухатися, чи воно не повідомить на весь світ про подвиг юного піонера, Акакія Дурила?

Але радіо мовчало. Чи міг знати юний піонер, що подібними доносами були завалені тисячі відділів ЧК. Ніхто навіть не подякував хлопчикові за виконання "громадянського обов'язку". Ба більше, директорів школи і дільничному міліціонеру суворо наказали, аби ті пильно стежили за родиною державного злочинця.

Відтоді життя Акакія і його матері перетворилося на суще пекло. Мати топила у школі грубки і одержувала невеличку платню, якої заледве вистачало, щоб накласти на зношений одяг латки і так-сяк прохарчуватися. Вона потрохи втрачала розум, а коли це збагнула — узяла та й повісилася, проклинаючи останніми словами непутящого сина. І батько невдовзі помер від сухот у мордовському таборі, про що коротко сповістила невеличка похоронка.

Далекі родичі побоялися взяти Акакія на виховання — від нього самі неприємності, тож у школі швиденько оформили документи й хлопця відвезли до Кривого Рога, де й

здали до дитячого будинку.

Як не дивно, але саме у дитячому будинку Акакій опинився, наче в рідному домі. Тут добре велося сильнішим, і Акакій відчув у собі великий запас енергії для боротьби за виживання. Він жив на випередження, підбирав те, що не встигали з'їсти інші, першим опинявся там, де можна було мати хоч невеличкий зиск.

Начальство таких любило, заохочувало і всіляко допомагало їм закріпити свою моральну й фізичну владу над ровесниками. Вихователів-наглядачів улаштовувало насамперед те, що, переклавши свої обов'язки на плечі дітей, вони позбувалися зайвих клопотів із вихованцями, і мали більше упевненості у тім, що в дитбудинку поменшає надзвичайних ситуацій.

Акакій опанував відомі методи впливу на ровесників, при цьому він не гребував жодними засобами — ні фізичною силою, ні терором, ні ласкою, ні підкупом, ні брехнею. Кредом його життя було гасло: "Тільки вперед!" Такі поняття як совість і честь ним були видалені з ужитку, як гальма на шляху до здобуття поставленої мети.

Після того, як Акакій полишив стіни дитячого будинку і відплив у велике життя — працював на заводі слюсарем, його цілеспрямованість помітили у комсомолі де школу формалізму й цинізму проходили майбутні члени партії. Спершу його призначили секретарем цехової комсомольської організації, потім — заводу, а згодом — райкому.

Отоді і прийшла Акакію в голову думка змінити своє прізвище на якесь милозвучніше. Скільки він не вигадував — нічого путнього в голові не виникало. Нарешті, прийшло просвітління: додати до прізвища лише одну букву — л. Дурилло. Звучить досить пристойно. Навіть з італійським відтінком. Легенду вигадати неважко — хтось, десь, колись у родоводі мав італійське коріння.

Майже на всіх етапах комсомолу перед секретарем вимагалось одне: забезпечити тих, хто був над ним, розкішним прийомом з обов'язковим щасливим фіналом, тобто слухняними дівчатками-комсомолочками.

Того вечора його терміново викликав перший секретар обкому комсомолу, Михайло Рудий.

— Сідай, Акакію, і слухай. Моя дружина довідалася, що я мав справу з однією комсомолочкою, і що в неї має бути від мене дитина. І написала в ЦК партії. Якщо це підтвердиться — мені кришка.

— Не розумію, Михайле, при чому тут я? — захвилювався Акакій, передчуваючи для себе якусь неприємну ситуацію.

— А при тому, що тобі доведеться взяти вогонь на себе.

— Тобто...

— Тобто одружитися на цій комсомолочці... Пишне весілля, квартиру і посаду свого заступника гарантую. Від твого рішення залежить і твоя доля.

— Але ж дитина не моя...

— Яка різниця — моя, твоя... Наша! У тебе на роздуми немає часу. Я призначив весілля на середу. До речі, від твого імені запросив інструктора ЦК, який перевірятиме мою справу. Після весілля виходь на роботу в обком. Се ля ві. Ти вільний.

Для бунту у Акакія не вистачало ні духу, ні волі, ні часу.

— Запитання будуть?

— Чи можна побачити свою наречену?

— Завтра я вас познайомлю.

Перший секретар обкому комсомолу роздобув із холодильника пляшку недопитого коньяку, розлив у келихи і проказав:

— Вітаю з одруженням. Будьмо!

Після цього мій хазяїн, Акакій, заочно здобув вищу освіту будівельника-проектанта в інституті, де ректором був тесть першого секретаря обкому комсомолу. Перед ним пролягла широка дорога в життя.

І справді, невдовзі його перевели до столиці на посаду інструктора ЦК комсомолу. Штовхав той самий Михайло Рудий із допомогою київської братії.

З часом у нелегкій боротьбі з конкурентами він здобув посаду заввідділом, із якої перекинули інструктором ЦК компартії.

Хто його знає, можливо, й дослужився б Акакій Дурилло до секретаря партії, якби не горбачовська перебудова, ГКЧП і здобуття Україною незалежності.

Акакію, як і багатьом його колегам, довелося повторити життя спочатку. Після деяких поневірянь улаштувався у проектну організацію звичайним собі інженером-проектувальником. Практики не мав, тож починав з азів — засів за кульман і вже за кілька тижнів так-сяк освоїв нову професію.

Але робота невдовзі набридла. Був злий на всіх — на незалежність України, на напівсвою дружину, на чужого сина, на співробітників, на себе. Почав пиячити, спершу сам, а згодом — із ким завгодно. Збирався покинути роботу, однак від цього кроку його утримували борги, котрих він набув у дружків, граючи в казино. Отак і плив поміж двох берегів невідомо куди, утративши будь-яку цікавість до життя.

На роботі на Акакія поставили хрест — йому платили невідь за віщо, сподіваючись на те, що рано чи пізно він сам покине роботу, або з ним трапиться щось непередбачене... За ним міцно закріпилося кличка "Акакій-стакан".

І Акакію не лишилося нічого кращого, як накинути на шию петлю. Він прихопив із собою мотузку, шматок мила й чвертку улюбленої "московської" горілки, і вийшов на вулицю, попростував до трамвая, що калатав у напрямку Пущі-Водиці. Але до зупинки дійти не встиг — по дорозі його схопили чийсь міцні руки і затягли до легкової машини. Коли роззирнувся довкола, то впізнав тих, кому в казино заборгував купу грошей.

-Ти, засранець, куди зібрався з цим причандаллям — бува, не на риболовлю?

— У мене одна дорога — на той світ.

— Із задоволенням допоможемо, аби викинути з голови думку про існування ще одного боржника та й іншим буде наука, — сказав тоді інтелігентний на вигляд чоловік із шотландською борідкою.

Акакій навіть зрадів, що у нього відпаде потреба здійснювати над собою екзекуцію. Як мовиться, настав час звести з життям рахунки.

Колишні друзки мого хазяїна зупинилися посеред лісу, виштовхнули Акакія з

автомобіля, прив'язали його ж мотузком до дерева, і поклали перед його ногами щось схоже на будильник. Увімкнули, й він майже нечутно зацокав, а самі забралися до кабіни автомобіля й накивали п'ятами.

І треба ж трапитись такому, саме на той час неподалік триклятого дерева укупі з Акакієм, на лісовій галявині, бенкетував колишній секретар ЦК компартії, підпільний власник багатьох фабрик і заводів, добре знайомий нам Михайло Рудий зі своєю новою пасією. Йому набридли готельні номери, у яких неодмінно велося аудіо та відео спостереження за важливими клієнтами, тож вирішив провести своє дозвілля на свіжому повітрі. Разом із коханкою він прихопив і нас із мамою — чистокровних спанієлів.

Допоки пан-товариш Михайло ніжився зі своєю коханкою, моя мама, щоб від-волікти мене від цього неподобства, покликала мене на прогулянку.

Раптом вона сполошилася, у неї занепокоїлися вуха. Я почув її нагальний наказ: "Негайно тікай якнайдалі!"

Я, звичайно, нічого не зрозумів, бо мав розуму, не більш ніж у kota, але все ж кинувся хтозна-куди, відчуваючи собачим розумом загрозу.

Одначе, тікаючи, я встиг помітити крайнім поглядом, як моя матуся, царство їй небесне, підбігла до дерева, вхопила зубами злощасний механізм і кинулася з ним за найближчі дерева. Я достеменно знав, що моя мама пройшла спеціальну підготовку у школі для собак високоповажних осіб. Далі сталося непоправне — пролунав вибух, а потім у вухах задзвеніла мертва тиша.

За кілька хвилин сюди прибіг Михайло з пістолетом у руках. Ми з ним наблизилися до глибокої вирви, але від моєї мами на дереві залишився висіти лише нашійник, посічений дрібними осколками.

— Ти хто такий? Як тут опинився? — запитав пан-товариш ні живого ні мертвого Акакія.

— Та це ж я! Я! — раптом ожив Акакій. — Михайле, це я, Дурилло! Чи не впізнаєш?

— Ти? — здивувався Михайло. — Яким тебе вітром сюди занесло?

— Бандити привезли — хотіли знищити за борги.

— Ну, Акакію, вважай, ти народився удруге. А я двічі твій хрещений батько.

— Дякую, Михайле, та вже краще б я не вертався з того світу... Таке зараз коїться, таке коїться...

— Усе йде за планом. Цього не дано зрозуміти нікому, крім обраних. Ми ще вивернемо цей світ навспак, як кожух із шкурою, та так, що Земля заскрипить від жаху!

— Михайле, ти вважаєш, ніби усе це сплановано?

— Так, ми взяли дану ситуацію у ручне керування.

— Хто це ми, якщо не секрет?

— Ми, нові комуністи! Так от, зарубай на носі: ти мене тут ні з ким не бачив, дивись, щоб моя кобра не дізналась. А тебе підключаємо до партійної роботи. Затям: наші люди є скрізь. Ми ще повернемося у новій якості, але цього разу непереможними. І тоді багатьом нашим ворогам життя, що тривало досі, здаватиметься суцільним раєм... Ми

їм повторимо і 17-й, і 21-й, і 33-й, і 37-й, і 47-й роки разом узяті!

— Слухай, Михайле, поясни мені таке: невже ти й справді віриш у комуністичну ідею?

— На вірю, Акакій, і ніколи не вірив, але вона єдина, що може об'єднати мільйони задрипанців і виштовхати нас на гребінь подій, тобто привести до влади. Зрозумій, дурнику: світом, як казав наш пахан, Маркс, править капітал. Для його здобуття потрібна влада, диктаторська влада — щоб навіть комар не пискнув! Демократія — це лише сходинка до диктатури! Збагнув? До речі, ти добре влаштувався після розвалу Союзу?

— Працюю інженером у проектному інституті. Він ледь на ладан дихає...

— Занотуй мені про себе все. І чекай. Нам головне захопити територію... Станеш директором. Приватизуєш інститут. Здаватимеш приміщення в оренду. Прибутки повернеш до партійної каси.

— Михайле, я твій боржник. До кінця життя. Лише одне прохаю: подаруй мені оце цуценя. Як талісман. Його рідні я зобов'язаний життям.

Отак я опинився у новій родині, де мені довелося стати свідком багатьох історичних подій.

ПЕРШЕ ПРИШЕСТЯ САТАНИ

Дуська штовхнула чоловіка під бік.

— Слухай, какашко, ти даси мені додивитися останній сон? Крутишся, як гівно в ополонці!

— Розумієш, Дусь, мені дуже страшно, мене мучать кошмари...

— Які кошмари? Куди дивиться твій начальник охорони?

— При чому тут начальник охорони? Чи він мені в лоба залізе...

— Що там у тебе, какашко, розповідай, може, я чимось зараджу. Спорожни свою душу як на духу.

— Доведеться, бо не знаю, куди й подітися... Він другу ніч приходить...

— Хто? Прізвище у нього є?

— Сатана.

— Цікаво, цікаво...

— Це тобі, Дусь, цікаво, а мені не дуже... Я, правда, не впевнений: чи він справжній, чи, як зараз кажуть, віртуальний... Дусь, ану глянь на мою шию, чи не лишилося там якогось знаку?

— Є, какашко, є! Наче хто душив!

— Це він душив! Сатана! Я його не тільки бачив, я з ним розмовляв.

— Що він від тебе хоче? Може, грошей? Дай йому мільйон зелених, хай відчепиться.

- Я пропонував, але він не депутат. Грошей, бля, не бере.
- Що його цікавить?
- Душа. Моя душа його цікавить.
- Душа? Що він за неї пропонує? Мільярд? Два?
- Чи тобі, Дусь, своїх 15 замало?
- Ой лишенько! Чи ти, вважаєш, ніби це багато? Як кіт наплакав. Затям дурню: грошей ніколи не буває багато. Ти хочеш, щоб твоя донька, син і двоє онуків лишилися голі?
- За душу він пропонує вічне президентство.
- То погоджуйся! Правда, я не впевнена, чи є вона в тебе, ота душа?
- Я не знаю, але якщо добре пошукати, може й, знайдеться... Треба попросити міністра охорони здоров'я...
- Оцього бовдура Кендюха? Та цей коновал зроду-віку не знає, де знаходиться вухо, а ти про якусь душу патякаєш! Для чого сатані твоя душа?
- Розумієш, Дусь, душами заволодівають для того, щоб ними правити.
- Він хоче тобою правити? Я цього не дозволю! Тобою, який стоїть вище Бога? Адже ти один і караєш, і милуєш... Ну що, скажи, той Бог зробив — він хоч одного злочинця схопив за руку? Жодного не покарав. А у твоїх тюрях їх — десятки тисяч!
- Якщо чесно, Дусь, то серед них, може й, набереться пару десятків бандюг... Знаєш, я перед ним безсилий, як кролик перед удавом. Коли ти спала, він прийшов до мене уві сні, взяв за руку і повів у робочий кабінет. Я сідаю за стіл, а він — навпроти мене. І наказує набрати номер губернатора Одеси, і сказати, що той цап смердючий, і змусити його попісяти в ліжку.
- Ну й молодець, сатана! Спритний на витівки! Знає, що в Одесі веселі люди живуть. Цікаво, а що далі, какашко?
- Я, звичайно, вихопив із шухлядки пістолет, та він у моїх руках перетворився на якусь гидоту. Я понюхав, а воно, сама знаєш, чим пахло... А потім сатана стис мене за горло, і ледь не задушив... Довелося підкоритися. Губернатор доповів: наказ виконано, однак йому дуже неприємно лежати у мокрому. Попросив дозволу замінити постіль.
- І він від тебе відчепився?
- Де там! Змусив серед ночі влаштувати у столиці салют!
- Він що — дурний?
- Гадаю, і люди так подумали.
- Мабуть, твій футбольний магнат Чмуркіс напоумив сатану з цим салютом — він салютує з приводу і без, чи не після кожного забитого гола. Таким робом, він міг би наказати тобі пальнути куди-небудь із ракети?!
- Думаєш, не наказав? Наказав! Сьогодні з газет прочитаєш: крилатою ракетою ми збили якийсь літак, а під Києвом у квартиру влучили.
- Після того, сподіваюсь, він від тебе відстав? Чи ще щось сказав?
- Звичайно. Сказав, що я дурень.
- По чому він помітив?

— Каже, лише справжній дурень може так відверто нищити цю державу. Якби, мовляв, на моєму місці був підсланий ворог, то й він хоч би заради видимості робив щось корисне для неї. Я, звичайно, йому пояснив, що я людина пряма і не люблю гратися у демократію. Як косити, то з плеча. Сатана засміявся, а потім зізнався, що лише завдяки йому я став президентом. Мовляв, багато претендентів було, але саме мене, засранця, він обрав, оскільки більшої гидоти, ніж я, ніде не зустрічав. А я його, Дусь, питаю: і чеського президента, Гавела, він призначив?

Ні, каже, на Гавела він жодного впливу не має, його голими руками не взяти, у нього з ним несумісне біополе — проти розуму не попреш!

А президенти Росії, питаю, — його робота? А він мені: не твоє свиняче діло, мен-ше знатимеш — більше проживеш! Ще раз полізеш із дурними запитаннями — я те-бе швидко заміню. Таких, як ти, каже, придурків — ціла черга від Банкової до парламенту, а може, навіть і довша. А тоді сатана мені, каже, нібито у нас погані справи зі СНІДом. Я відповідаю: погані — кожен сотий віч-інфікований. І він до-дає: справді, погані, а треба, щоб були ще гірші! Не виправишся, я тобі покажу — і лобом об стіл!

-Та я б йому, какашко, усі патли обірвала!

— Сатана й каже: я тобі під виглядом гуманітарної допомоги підкину заражених СНІДом шприців, а вже твої лікарі свою справу зроблять. І знати не будуть. По дитячій смертності ти молодчина — перше місце у світі! А от по пенсіонерах відстаєш — на хрена тобі здалися 15 мільйонів дармоїдів? Тільки хліб псують. А вони, сам знаєш, живучі, як таргани. Можеш уявити, скільки пенсій перейде на твої закордонні рахунки!

— Я, Дусь, як підскочу та як зарепетую, мовляв, жодного тугрика на книжці не маю. Якщо доживу до пенсії, то навіть за квартиру нічим буде заплатити. І знаєш, що він зробив? Поплескав у долоні — і мій комп'ютер сам увімкнувся, а на екрані поповзли мої рахунки... Знаєш, Дусь, проти лому — нема прийому. Я дав слово трохи почистити пенсіонерів. Сама розумієш, важко буде. Трохи легше з моїми пердунами — вони дохлі, як осінні мухи, а от із сталінськими й хрущовськими — нічого не вийде: їх двома Чорнобилями не витравиш.

— Ну тепер, какашко, він від тебе напевне відстав!

— Еге ж, бля, відстав. Я йому про всяк випадок подякував за моральну підтримку. Навіть у гості запросив. Може й, справді, Дусь, із ним варто підтримувати дружні стосунки? На моїх холуїв надія невеличка — ох, з'їдять вони мене рано чи пізно, з'їдять!

— Какашко, а він, той сатана, симпатичний?

— Не скажу, щоб дуже симпатичний, а що інтелігентний, — це факт! У пристойному фраці, здається, у пенсне на оці. І в циліндрі на голові. Знаєш, на кого він схожий? Нізащо не вгадаєш — на Щербицького! Навіть його голосом розмовляв. Я-то знаю — Щербицький був моїм шефом. Дідько з ним, із тим сатаною — важливо, бля, щоб довше у президентах походити. Це ж кайф — роби, що хочеш — і ніхто тобі навіть словом не заперечить!

— Годі, Дусь, будемо спати.

— Зачекай, какашко, хвилинку. Я тебе ось про що хочу запитати: ти колись був

маленьким?

— Чи ти, Дусь, важаєш, ніби я із яйця вилупився? Звичайно, був. Як усі люди.

— А ти читав казки або книжки про злих правителів і бідолашний народ?

— Звісна річ — читав.

— Скажи, какашко, на чиєму боці ти тоді був?

— Як і всі ми, радянські — на боці скривджених.

— І що ти тоді думав про цих бідолах?

— Чому вони ніколи не повстануть проти своїх гнобителів, адже їх так багато, а цар чи король один з невеличкою купкою придворних.

— То чому зараз ніхто проти тебе не повстане?

— Я тобі, Дусь, поясню. Ти знаєш, що таке ртуть у термометрі?

— Про це навіть дурень знає.

— Так от: коли ця ртуть у купі, вона може бути корисна — показує температуру організму. А спробуй її вилити на підлогу — вона подрібниться на малесенькі кульки, яких просто до докуп не збереш. Вона лише тоді стане одним цілим, коли її зібрати у пляшці. От і я так зробив — роздробив народ на кульки, щоб кожен діяв сам по собі, боровся за своє виживання і не зміг зібратися докуп. А об'єднається він тоді, як рак свисне. Тим більше, що й опозиція спить.

— Не кажи, какашко, інколи вона тебе кусає...

— Хай кусає — ось скажу Мишкові Рудому, то він ту опозицію швидко комуністами заблокує! З нашими лохами можна ще 300 років правити! Я з їхньої шкіри і для них же батоги зроблю! Це тобі не чехи, і навіть не румуни!

— Свят, свят! Не згадуй, какашко, румунів, у мене від того аж мурашки по шкірі побігли... А що як лохи скажуться, ти ж їх притис — далі нікуди. Куди втечемо?

— До Кореї або Росії. Через Тузлу. Недаремно вони там дамбу збудували...

— Ну, спи, какашко, спи. З нами сатана!

ЕЛІТА

Дурилло попередив Дуську про свій терміновий від'їзд до рідного району, де земляки мали відкрити бойню з його іменем, і передав мене їй на догляд. Дуська, почувшись незалежною, вирішила відпочити від котячих забав; вона мала намір зайнятися державними справами, тож улаштувати розкішну вечірку, запросивши місцевий бомонд, або так звану еліту.

Мушу зізнатися відверто: я невеликий фахівець із культури й мистецтва, але навіть мене до глибини собачої душі вразило те, що я побачив на цьому збіговиську, як люблять писати президентські газети про мітинги опозиціонерів.

За кілька сот кроків від розкішної дачі піддані президента марили не про шматок м'яса, а бодай про кусень черствого хліба, у поті чола здобуваючи зайву копійчину на продажу кілька разів перепроданого.

А тим часом, у великій залі президентського палацу відбувалося чергове дійство, відоме в історії під назвою "бенкет під час чуми".

Я на правах господаря походжав між столиками гостей, розглядав їхні обличчя, приносив до пахощів, ціна яких за моїми скромними підрахунками сягала кількох тисяч євро. Дехто з них намагався мене погладити, хвалив за чудовий вигляд і зачіску, при цьому часто плутаючи мою стать, хоча будь-який дошкoliaрик міг відрізнити мене від суки за досить помітних ознак. Еліті це виявилось не під силу, оскільки вона з голови до п'ят була закохана у себе — у власні портрети, кліпи, фотокартки, скульптурки, афіші, що ними обклеїли навіть громадські клозети у великих і малих містах.

Звичайно, усіх цих знаменитостей я знав як облуплених. Вони й на мить не сходили з екранів телевізорів, зі шпальт газет, сторінок журналів, хвиль на кшталт радіо "Шансон" — улюбленого дитя президентської родини.

Про що воркують обранці народу, що їх тривожить, чого вони прагнуть — про все це мені хочеться розповісти читачам, тим паче, що пам'ять у мене цупка, і я намагатимусь передати почуте заледве не в стенографічному викладі, при цьому не вдаючись до правки мови на відміну від наших газетярів.

-...Маєчко, ти сьогодні спізнилася хвилин на двадцять — може, щось трапилось? — запитала у відомої естрадної співачки не менш відома естрадна співачка.

— Катастрофа, Лоро, катастрофа! Ти можеш собі уявити, маю зайву кімнату на тридцять метрів, забиту усіляким мотлохом, а знайти путящого плаття так і не змогла! Злидні ми з тобою, Лорочко, у цій нещасній державі. Були б ми в Америці чи Лондоні, нас із тобою на руках носили б!

— Помиляєшся, Маєчко — російська пісня їх не цікавить. До речі, ти щось давно не співала українською мовою? У тебе ж непогано виходило.

— Лоро, чи ти збожеволіла? Щоб я, народна артистка України, так низько впала — нізащо у світі! То коли треба було стати на ноги, одержати звання — доводилося принижуватись... Але не зараз!.. Мій колобок, це я про свого жирного кота Ар-кашу, категорично заявляє: "Щоб я ніде не чув твоїх сільських пісень, бо в олігархів на них оскома!" Хто платить, Лоро, тому і співаю... А ти ще досі гастролюєш по ресторанах?

— Де я, Маєчко, тільки не була: і польською співала, і російською, і чеською, і турецькою, але скрізь мені врешті-решт казали: ми це вже чули... А я ж так добре починала з українських пісень! Погналася за примарним привидом... Пробувала оце повернутися до української, але пізно — всі мене забули... Люди не пробачають зради навіть на підсвідомому рівні...А тепер ось, бачиш, доводиться крутитися у цьому гадючнику...

— Годі, Лоро, перестань! Ти про такі речі говориш, аж смішно.

— Мені не до сміху, Маєчко, мені плакати хочеться, особливо після коньяку...

Розтринькала я божий дар на дрібнички... Скажи, люба, чесно: чи хотіла б ти, аби твоє ім'я пам'ятали навіть після смерті?

— Хто ж про це не мріє, моя люба?

— Але ж у нас із тобою немає ні держави, ні народу, ні мови, ні пісні... Який ді-дько нас пам'ятатиме? Хіба що лисий. Тебе, Маєчко, олігархи забудуть одразу ж, як тільки на подіум вийде сімнадцятирічна теличка з платтячком до самої розетки. А наші звання "заслужений" та "народний" залишаться лише на могильних плитах...

— Щось тебе, Лоро, прорвало, як на сповіді. Живи поки живеться, а після нас хоч трава не росте...

Я не дослухав до кінця їхньої розмови і наблизився до сусіднього столика, за яким сперечалися двоє високочоліх учених.

-...а я тобі кажу, Христофоре, ніякої Київської Русі, як і України, і в помині не було. Усе це плід розгнужаної фантазії націонал-патріотів! Яка, на твою думку, найдавніша нація на землі?

— Кажуть, євреї.

— І я кажу — євреї. То чому б не допустити, що саме євреї і були першими поселенцями в Україні? Нехай троє, навіть двоє, але ж могли?

— Шановний Алексе Калістратовичу, не розумію, звідки в такому разі в Україні взялися українці з мовою, яка дуже відрізняється від російської, що нею спілкуються у Тамбові чи в Саратові? А вони також претендують на українську історію. Правду кажуть, на квале дерево всі кози біжать.

— Росіянам не відмовиш. Вони свою історію перелицювали так, що не второпаш, де правда, а де вигадка. Подивишся здалеку, ніби суцільний шов, а налижешся — білі нитки... Тут така філософія: хто сильніший, той і правий. Доля українців, як у прислуги: "Чого зволите?" Ну й смішні вони, Христофоре, я тобі скажу: усі хапаються за їхню історію, а вони шукають своє коріння у Пскові чи в Хабаровську...

— Як писав Шевченко: "Німець каже: "Ви могли!" — "Моголи, моголи!.." А взагалі-то пане Алексе, де ваша батьківщина?

— Батьківщина історика там, де більше платять.

— То ви, Алексе, непогано підробляєте?

— Доводиться. Трошки в Ізраїлі, трошки в Росії... Сьогодні ринкова економіка — даєш ту продукцію, яка користується попитом. Кажуть, китайці незабаром прийдуть, то я й для них підготував історичну версію. А ти спробуй мені довести, ніби тут ніколи не було китайців. Піди на троєщинський ринок — скільки їх там. Я особисто маю одного знайомого на прізвище Пекінський.

Від істориків я перейшов до столу з двома акторами.

— Степане, ти маєш заповідну мрію? Наприклад, зіграти, якусь роль?

— Скільки тих мрій, Зіновію, у мені перебуло, однак у нашому театрі за тими ролями не вступишся. Постійно казали: ти до них не доріс. А мені вже за шістдесят... Я давно ті роль переріс: і Ромео, і Гамлета, і Отелло... Між нами кажучи, лишилася одна надія — зіграти роль президента Дурилла. Тільки так можна добути народного. Тим більше, усі

в один голос повторюють: ми з ним схожі, як близнята...

— Не кажи, Степане, він он яке цабе, а ти досі заслужений.

— А я все-таки зіграю Дурилла! Бачиш, за отим столом сидить набундючений, як індик, сучасний Нестор-літописець. Маестро Корній Чук творить епічну "Поему про Дурилла".

Мене неабияк зацікавила постать сучасного літописця, як його нарік один з акторів.

Корній Чук не сидів за столом, а пишався собою, як тісто у діжі. Його груди були всіяні орденами, медалями, лавреятськими відзнаками. Нарешті, і я його упізнав. Корній Чук часто зустрічався з президентом. Вони обговорювали уривки з п'єси. Дурилло постійно йому дорікав: "Не героїчно", "Спрощено", "Скучно". На що драматург виправдовувався: "Перепишу!", "Зміню!", "Підсилю!".

Саме в цю мить до нього підсіла Євдокія Юхимівно і почала:

— Вельмишановний, Корнію Калістратовичу! Я в захопленні від вашого таланту! Ви так геніально описали життя мого чоловіка, що я просто його не впізнаю: мудрий, розумний, поважний, державний... Але я не про це. Я хотіла б привернути вашу увагу на мою пропозицію, а вже державну премію, я вам гарантую.

— Слухаю вас, Євдокіє Юхимівно.

— Вам, Корнію Калістратовичу, відомо: у видатних державних діячів у всі часи надійними помічниками були...

— Дружини, Євдокіє Юхимівно!

— Я ні на йоту не сумнівалася, Корнію Калістратовичу, у вашій геніальності.

— Я такі речі розумію навіть без слів. Обіцяю, вельмишановна, Євдокіє Юхимівно, сьогодні ж засісти за стіл і написати...

— Корнію Калістратовичу, ви хто — Лев Толстой чи що?

— Не Лев Толстой, але дещо і я маю...

— Я не про те, Корнію Калістратовичу. Я про помістя, дачу... Поїдете на Канарські острови, побудете хоча б з півроку. Там сама природа сприятиме у вашій благородній справі. До речі, назву майбутньої драми можу запропонувати хоч зараз: "Мудра дружина розумного Дурилла". А композитор Банкноткін напише чудову музику. Правда, Мусію Борисовичу?

— Ви про що, високошановна Євдокіє Юхимівно? — озвався від сусіднього столика вусатий композитор.

— Я про те, що ви зможете створити музику до вистави Корнія Калістратовича про мою скромну персону.

— Хочу повідомити вам, Євдокіє Юхимівно, що музика вже готова. Вона у мені бринить щодня з семи годин тридцяти хвилин до о-пів на дванадцяту ніч.

— Красно дякую, Мусію Борисовичу! Навіть не сумнівалася. Перепрошую за нескромне запитання: чи не змогли б ви присвятити якийсь музичний твір моїй кішечці Анфісі?

— Скільки завгодно, Євдокіє Юхимівно! Будь ласка, на ваш вибір: симфонія, ораторія, рапсодія...

— У такому разі, Мусію Борисовичу, по руках і по чарочці коньяку!

Дуська ковтнула коньяк і з рук композитора закусила скибочкою лимона, після чого вони розцілувалися. Як ділові партнери.

Не встиг я підійти до столика знаменитого у президентських колах художника Гаррі Мазила, а за ним вже поселилася Дуська. Вона по-барськи простягла свою пухку ручку і він запопадливо присмоктався до неї, мов п'явка.

— Ах, який ви, маестро, інтелігентний! Я вже не кажу про ваш гігантський талант, якого вистачить на десятих.... Хочу сказати вам, Гаррі Филімоновичу, що портрет вашої роботи сусідський президент, Лев Акулович Чхалін, тримає у найінтимнішому місці — у клозеті. Він сам хвалився ніби ваш шедевр має енергетичну силу — діє як послабляюче...

— Дякую, Євдокіє Юхимівно, за високу оцінку моєї творчості. Особливо приємно це чути з вуст першої леді держави. Зрештою, Євдокіє Юхимівно, не сприйміть мою пропозицію за нескромність, але я змушений буду написати ваш портрет для історії. Як сказав хтось з великих: історія не вибачає пробілів. Ваш царствений лик має бути в одному ряду із святими. Чого лише варта ваша наполеглива боротьба за порятунок фауни в особі нещасних мух, яка заслуговує на здобуття Нобелівської премії...

— О, Гаррі, ваші слова як бальзам на рану, яку мені заподіяли бузувіри двадцять першого віку! Це вони докладають усіляких зусиль для знищення живої природи. Але я не поступлюся принципами. Невдовзі президент підпише третій указ про створення мною міжнародного фонду за порятунок тарганів. Про мишей я спокійна — завдяки мені вони вижили і переживуть багатьох своїх ворогів. Я маю на оці не котів, боже борони! Звичайно, Нобелівської премії я вам не обіцяю, це не в моїй компетентності, але державну премію і орден Горинича, будьте певні, — гарантую.

— Красно дякую, Євдокіє Юхимівно...

Саме на той час над головою Дуськи нахилилася чоловіча борідка, нашіптуючи щось солодке на вушко, ціна якого з прикрасами коливалася в межах 100 тисяч зелених. Цього бороданя з чортячими очима я знаю добре — він головний гуманітарій держави а за сумісництвом ще й ідеолог. Кажуть, нібито історією він крутить, як чорт сонцем. Для багатьох чиновників, що харчувалися при дворі президента, не був таємницею той факт, що Альберт Платонович мав підданство не менш як чотирьох країн, за винятком українського. Він ніяк не міг визначитися з місцем свого майбутнього проживання. Уся його ідеологія полягала у тому, щоб довести світові буцімто інтелектуальний рівень українців прирівнювався до далеких предків людства, тобто до мавп. Хоча, як на мене, Альберт Платонович усім своїм виглядом і подобою стояв значно ближче до свого біологічного коріння. Лавреят усіх премій, академік усіх академій, член усіх пропрезидентських партій, Альберт Платонович, розподілив світ на тих, хто любить українців і на тих, хто їх зоологічно ненавидить. Себе він з гордістю відносив до останніх.

— Альберте Платоновичу! — вигукнула Дуська. — Ваші слова викликали у мені жар... Я справді найкрасивіша жінка на планеті, чи, може, ви перебільшуєте?

— Євдокіє Юхимівно, будь кому можна відмовити у вишуканому смаку, але не мені. Я

неодноразово організовував конкурси краси. І мушу зізнатися: найкраща красуня вам навіть у підметки не йде. Ви єдина, хто поєднав у собі внутрішню і зовнішню красу. І ніколи не вірте дзеркалам. Вони часто поглинають справжню красу і випинають потворне...

— Дякую, Альберте Платоновичу, за щирі слова! Ви навіть уявити собі не можете, скільки у мене заздрісників. Я чи не щодня чую, за своєю спиною зміїні заздрощі: чому, мовляв, саме їй випало вийти заміж за цього Дурилла?

— А я знаю відповідь, вельмишановна Євдокіє Юхимівно: бо ви найрозумніша жінка в Україні!

— Вибачте, панове, але я змушена перебратися до столика нашого іменитого кінорежисера, Роберта Іконовича.

Я, звичайно, подався слідом за Дуською.

— О наша чарівна хазяєчко! Ви всім своїм виглядом так і проситесь у кадр. Не я буду, якщо до кінця цього року не створю хронікально-документальний фільм про вас, нашу покровительку муз!

Що говорив далі Роберт Іконович, я не чув, бо перейшов до столика, за яким був широкопропагандований гармоніст Пацюк зі своєю дев'ятнадцятирічною внучкою-дружиною. Навіть, незважаючи на парфуми, які він використовував над міри, від гармоніста тхнуло смердючим цапом. Його юна пасія намагалася спрямувати повітря вентилятора у напрямку свого судженого, від чого сусіди неприховано кривили носи. Красиве і уродливе — це саме той баланс, який надавав рівноваги народному артистові України.

Як не дивно, але саме Пацюк був найбільшим другом президента Дурилла. Їхня дружба склалася у ті часи, коли мій хазяїн безпробудно пиячив і заробляв на прожиття укупі з гармоністом, акомпануючи йому під балалайку. Тільки завдяки їхній спайці вони вижили і дісталися позахмарних висот. Звичайно, гармоніста на буксир узяв Дурилло. Подейкують, ніби маючи мільйони, Пацюк часто перевдягається у злидарський одіж, чіпляє темні окуляри і за звичкою грає на розі вулиць...

Я почув, як за сусіднім столом велась цікава дискусія двох журналістів — редактора газети "Президентська правда", Інокентій Живодера і кореспондента опозиційної газети Федька Кухлика, який прокрався на елітну вечірку під виглядом журналіста газети "Київські гадості".

-... ви не праві, Інокентію Самсоновичу, преса мусить бути дзеркалом дійсності, хоча й не без присутності емоцій, авторської позиції.

— Наївний ти, Федю, як дитя! Де тебе вчили уму-розуму? Преса — це ретранслятор ідей, думок, планів президента, а решта — все від лукавого. Уяви собі стадо овець, яких веде баран. Одні вівці кричать: треба йти прямо, ще одні — ліворуч, а решта — праворуч. Як ти гадаєш: куди дійде таке стадо? Зрозуміло, куди. А якщо їх очолить баран?

— А якщо їх поведе баран, шановний Інокентію Самсоновичу, то стадо потрапить у прірву. Отару мусить очолювати мудрий і розважливий пастух...

До столика підійшов хтось із обслуговуючого персоналу, нахилився і проказав:

— Вибачте, шановний Федоре Івановичу, але вас терміново викликають додому... Кажуть, трапилось щось неприємне... Правда, нам не повідомили, що саме...

Кухлик зірвався з місця і прожогом кинувся до дверей, де на нього очікували хлопці у цивільному, які провели його за ворота президентської дачі.

За півгодини я краєм вуха почув, як начальник охорони доповідав Дусьці: "Якісь бандити по-звірячому побили журналіста Кухлика, коли він повертався додому, і тепер перебуває у реанімації". На що редактор "Президентської правди" зауважив.

— Виявляється, правду казали Кухлику, нібито у його родині трапилась неприємність... Цікава буде на завтра інформація на першу сторінку"

Елітна вечірка закінчилась, можна вважати, чудово. Діячі мистецтва поверталися додому на "мерсах", "тойотах" і "вольво". Вони по справжньому почувалися найбільшим багатством найбіднішої у світі держави

ЛЮДИ МИСТЕЦТВА

Люди мистецтва посідали особливе місце у житті мого господаря. Мистецтва як такого він не визнавав, сприймаючи його за вибрики Пегаса. Президент Дурилло аж ніяк не міг збагнути навіщо існує симфонічний оркестр, якщо його душу можуть задовольнити прості і такі рідні звуки балалайки, на якій він навчився наярювати заледве не з коліски. А весь оперний і естрадний спів міг замінити, нехай мені вибачать мої співродичі, непретензійним завивання своєї кралі, Дуськи, від чого мені частенько доводилося ховатися під канапою. Ба більше, вона навіть викрала у Акакія президентський бланк, на якому власноруч вивела Указ з печаткою і реєстраційним номером про присвоєння їй звання народної артистки України. Щоправда, крім мене і ненависної мені кицьки, Анфіси, ніхто інший так і не удостоївся честі побачити вищезгаданий документ.

При всьому тому, пан президент дозволяв собі розкіш бути присутнім у театральному ложі вкупі з першою леді держави. Звичайно ж, і за моєю участю — біля їхніх вельможних ніг. Того вимагав Протокол, хоч би як противилась душа. Знали б ви, яким тортурам піддавала себе президентська родина, перебуваючи у храмі мистецтв!

Як завжди, у цьому випадку рятувала винахідливість глави канцелярії, Паші Підкоритного, — цього вічного двигуна дурисвітства. Знаючи тваринні уподобання свого шефа, він завчасно і запопадливо укладав до рук президента іграшку китайського виробництва на кшталт тетріса. Той із суворим виразом на неадертальському обличчі

натхненно бився з віртуальними ворогами, щоразу здобуваючи такі важливі і своєчасні перемоги. Президент часом виколював у собі думку: чи не звернутися йому від імені міністра оборони до міжнародної спільноти з клопотанням щодо присвоєння йому звання генералісимуса? Тим паче, що ним вже з півстоліття не удостоювався жоден діяч на планеті Земля. Єдине, що утримувало президента від рішучого кроку, це те, що, завдяки канцлеру Паші всі ігри на тетрісі мали налаштованість на нульовий рівень, тобто на розумово відсталих дітей-олігофренів.

Президентша час від часу відкладала на бік свою електронну книжку з любовними романами найдешевшого московського розливу, і разом зі своїм касатиком аристократично поплескувала невідь за що акторам або співакам.

Півгодинного нашого перебування у Храмі мистецтв було достатньо для того, аби задовольнити гордість присутніх, яка, як правило, підбиралась з числа обслуговуючого персоналу, а відтак і покидала залу хвилин через п'ять після нашого візиту ввічливості. Звичайно, найбільше президент злився на головного консультанта з питань культури та мистецтва, Вальдемара Задунайського.

— Послухай ти, гондон дірявий, на хрена мені здалися оці ідіотські витребеньки — всілякі концерти та прем'єри? Нехай, бля, їх дивиться міністр культури, Пацюк, — у нього нерви міцні: як-не-як десять років відпрацював начальником тюряги для особливо небезпечних злочинців.

— Пане президент! виправдовувався головний консультант. — Мистецтво вимагає жертв... Ви вже перетерпіть, бо що завтра скаже іноземна преса...

— Вальдемаре, чи не можеш ти, бля, наступного разу замість мене посадити у крісло двійника? Тільки не так, як минулого разу — коли ми з вождем племені кокуа бенкетували на дачі, а ти в той самий час послав трьох моїх двійників на різні заходи, що одразу ж і висміяли місцеві та зарубіжні перодряпи. А втім, Вальдемаре, що там у тебе?

— Пане президент, чи не підписали б ви оцей невеличкий списочок на звання заслужених і народних артистів? Мене їх родичі і протеже вже розтерзали...

Президент уважно читає.

— Во, бля! Нічого собі. За що оцьому гундосому гумористові, Задерихвостецькому, звання народного? Він навіть не наш громадянин!

— Вельмишановний Акакію Меркурійовичу, треба. Ми частенько запрошуємо його під час виборів до нашої країни, або ж на урядові вечори. І, знаєте, люди сміються.

— А ти знаєш, бля, з чого сміються? Та з того, що із 33 літер абетки він вимовляє шість чи сім. Я сам всираюся від його виступів... А втім, хрін з ним, чи мені паперу шкода. І не таким засранцям героя давав. Хоча з таким самим успіхом їх можна було посадити на довічне ув'язнення. До того, нашій публіці хоч палець покажи — реготатиме до ригачки. Вальдемаре, це правда, що на сусідніх гумористів і бальзамованих співачок ходять лише торговці з троещинського ринку?

— Та ще із святошинського... Якби ви знали, пане президент, за які скажені гроші...

— Вальдемаре, ти хоча б задля видимості запросив до Києва Паваротті....

— Боюсь, пане президент, квитки не розійдуться... Не та публіка...

— А ти зроби вінегрет — перемішай його виступ з Аллочкою Совою і Веркою Смердючкою.

— О, це ідея! Буде зроблено, пане президент!

АКУЛИ ПЕРА

Ніхто не любить так славу, як любить її мій хазяїн. На відміну від сонця, яке віддає своє світло й тепло, Дурилло є його антиподом — він убирає усе найкраще, що належить іншим.

У перші роки свого владарювання Акакій соромився преси — не так боявся своєї кострубатой мови, як не розумів запитань журналістів, а тому прес-конференції проводив виключно з числа придворних писак, зачитуючи відповіді на попередньо підготовлені запитання.

І раптом Дурилло ніби прорвало, чи то порозумнішав після видалення мізків, чи йому здалося, нібито мовлене ним слово єдино правильне і спростуванню не підлягає. Він навіть наважився проводити прямі зустрічі не лише з місцевими писарчуками, а й з міжнародними акулами пера. Мене він брав на прес-конференції обов'язково, позаяк тільки я був його біологічним стимулятором. Маючи цупку пам'ять, я колекціонував відповіді Дурилло, не сподіваючись на оприлюднення. І лише тепер маю можливість переповісти їх своїм читачам.

Кореспондент французького телебачення:

— Пане президент, скажіть, будь ласка, що ви будете в Україні?

Дурилло: — Узагалі-то, це державна таємниця, але я перед вами буду відвертий до кінця. Останнім часом ми активно будуємо три президентських дачі — у Криму, в Закарпатті і в Підмосков'ї і п'ятиповерховий санаторій на шістьох осіб. А ще ми будуємо президентський літак із ракетним двигуном.

Кореспондент африканської газети: — Вельмишановний пане Дурилло! Вашу республіку, як і нашу, називають банановою, хоча за три місяці перебування в Україні я ніде не помітив жодної пальми. Чи у вас тут нічого не садять? Як це зрозуміти?

Дурилло: — А означає це те, що я в першу чергу посаджу міністра лісового господарства. Уже до кінця року, обіцяю, на наших вулицях зацвітуть пальми, ліани, кипариси, апельсини, оливкові, мандаринові, лимонні та апельсини кущі і дерева. А згодом ми налагодимо бартер з американськими ескімосами щодо обміну наших екзотичних плодів на їхню картоплю.

Кореспондент польського радіо: — Ми побували на півдні вашої країни у багатьох дитсадках, школах і вищих навчальних закладах, однак ніде не почули української мови. Чому?

Дурилло: — Тому, що там навчаються глухонімі.

Кореспондент японського телебачення: — Як ви гадаєте, пане президент, чому українська естрада опинилася у жахливому становищі?

Дурилло: — Сталася аварія. На хуторі Михайлівському, що межує на кордоні з Росією, ми випадково відкрили не той кран і на нас хлинули усі відходи з російської естрадної та книговидавничої каналізації.

Італійське радіо:

— Пане президент, чим ви виправдовуєте широке використання вами ненормативної лексики?

Дурилло: — Малим словниковим запасом російської мови.

Австралійська телекомпанія:

— Подейкують, нібито ваша родина успішно займається приватним бізнесом...

Дурилло: — Дякую за розуміння. Спробував би хтось з-поміж вас прожити на президентську платню у розмірі 400 гривень на шістьох осіб, то мені більше ніхто не задавав таких наївних запитань.

Канадське радіо і телебачення:

— За час вашого президентства близько 90 відсотків українців опинилися за межею бідності. А що далі?

Дурилло: — Дочекаємось, поки за межу бідності долучаться ще десять відсотків, а тоді настане повна справедливість і рівність.

Китайський журналіст:

— Як відомо, у Китаї міцна економіка, а що у вас?

Дурилло: — А у нас міцна московська горілка!

Німецьке радіо:

— Як стверджує міжнародна статистика, Україна надійно утримує перше місце у світі з дитячої смертності, одне з перших у Європі із захворювань на СНІД. Яка цьому причина?

Дурилло: — Причин багато, а відповідь — одна: ви виготовляєте найкращі автомобілі, але ж ми вам не заздriamo!

Чеське радіо:

— Пане президент, чому ви не любите власних журналістів?

Дурилло: — Неправда! Нещодавно мені показали відтату голову журналіста — із неї не випало жодної волосини. А втім, у моїй державі кожен журналіст мусить відповідати за написане головою.

Фінське телебачення:

— Кажуть, ви збираєтесь на третій термін президентства, але ж Конституція забороняє. Що ви на це відповісте?

Дурилло: — У нашій Конституції йдеться про те, що народ є єдиним джерелом влади.

Отже, якщо народ захоче, щоб я став утретє президентом, то він це зробить, не питаючи вас. І я як президент гарантую йому на це право.

Естонська газета:

— Пане Дурилло, кого б ви хотіли бачити на своєму місці після чергових виборів?

Дурилло: — У мене погано із зором — глаукома, катаракта й далекозорість. Боюсь, що свого наступника я не побачу.

Англійське радіо:

— Хто вам ближче — Росія чи Америка?

Дурилло: — Сьогодні відстань не має значення. Я з обома президентами спілкуюсь мобільним телефоном.

Ізраїльське телебачення:

— Добродію президенте! Як ви дивитесь на те, щоб українців переселити до Ізраїлю, а євреїв до України, можливо, таким чином уладнається далекосхідна проблема?

Дурилло: — Уся складність полягає у тому, що я не встиг, як належить, вивчити українську мову, а ви вже пропонуєте єврейську...

Російський телеканал:

— Пане президент, чому на виборах двічі підряд фортуна посміхнулася саме вам?

Дурилло: — Тому, що ми сподобались один одному.

Португальське радіо:

— Чи не викликає у вас тривоги, пане президент, той факт, що у вашій країні щороку вмирає близько мільйона громадян?

Дурилло: — У нас повна демократія. Кожен вибирає, де йому краще — на тому чи на цьому світі.

Словацьке телебачення:

— Пане президент! Загальновідомо, що сотні тисяч ваших жінок нині перебувають за кордоном у так званому сексуальному рабстві. Ваша реакція на такий стан справ?

Дурилло: — Якби я мав таку кількість жінок, як ви сказали, то може б, і потурбувався про їхню долю, як хан про свій гарем, однак я маю лише одну жінку, і вона перебуває удома. А втім, якби наші чоловіки задовольняли їхні потреби, а жінки не були легкої поведінки, то не виникало б таких проблем.

Голландське телебачення:

— Містер Дурилло! Чи не здається вам дивним той факт, що на другому десятку літ існування України у вас ще досі точаться суперечки: чи потрібна Україні незалежність, національна ідея, українська мова, культура та інші державні атрибути і загальнолюдські цінності? Це все одно, якби ми зараз розпочали дискусію про необхідність коліс для автомобіля...

Президент: — А що тут дивного? Просто ми хочемо до українського автомобіля приставити російські колеса, а куди він помчить, це залежить від водія і від того, хто оплачує дорогу.

Вірменське радіо:

— Пане президент, як ви гадаєте, що скажуть про вас люди, коли ви залишите свій

високий пост?

Дурилло: — "Хай земля йому буде пухом, або прахом..." Ви, сподіваюсь самі зрозуміли чи, може, вам популярно пояснити?

ЛЮДОЖЕР

— Пашо, зайти до мене! — наказав своєму канцлерові Дурилло.

Той з'явився на виклик без найменшої затримки.

— Слухаю, Акакію Меркурійовичу!

— Хочеться, Пашо, якоїсь екзотики. Можеш організувати мені поїздку до якогось дикого куточку Африки? Але так, щоб за душу взяло...

— Акакію Меркурійовичу я читав у газетах про вождя-президента племені хотомоку. Кажуть, ніби він справжній людоджер...

— Цікаво, цікаво! І скількох він підданих з'їв?

— Подейкують, нібито трьох у день споживає. Страх як любить свіжину. А от заморожених не визнає.

— А хто йому більше до вподоби — діти, жінки чи чоловіки?

— Про те не пишуть. Очевидно, це його особиста таємниця. А втім, яка різниця, що він любить...

— Пашо, познайом мене з ним, можливо, ми заприятелюємо? Він нам банани, а ми йому живий товар! Можеш із ним з'єднатися?

— Спробую. Маю номер його мобілки.

— Тільки швидше, бо я згораю від нетерпіння!

— Алло! Канцелярія президента Момора? Турбує адміністрація президента України Дурилла. Повторюю: не Дебіла, а Дурилла! Диктую по складах: від слів "дурень" і "рило"! Звідки ми? Ні, не з Антарктиди. Ми з центра Європи. Не з центра Марса й Венери, а з Європи, де Німеччина, Польща, Іспанія... Не чули про таких? А втім, яка різниця, звідки ми. Головне, що ми вас знаємо й бажали б підтримувати тісні дипломатичні зв'язки. З'єднайте нас із вашим президентом. Він обідає? Тим краще! Мій хазяїн володіє англійською на рівні третього класу школи для неповноцінних дітей. Акакію Меркурійовичу! Візьміть трубку. Говоріть.

— Хелувін! Гутен морґен, пане президент! Смачного вам! Не чую, там у вас такий крик, наче когось ріжуть... Вибачте, пане президент! Я не знав, що ви не визнаєте ножів і вважаєте їх застосування негуманним актом... Так, так — це святотатство. О, тепер ви говорите нерозбірливо. Я зачекаю, доки ви пережувате й проковтнете... Що? Хто не

дає вам їсти? Руками відбивається? То ви його зв'яжіть, щоб не дригався... Що, поперек горла став? То не забудьте запити соком! І соку не вживаєте? А, у вас недокрів'я? Тільки кров першої групи? А у мене алергія... від опозиції. Так, так, вона готова мене з'їсти з нутрощами... Ви вже цю проблему розв'язали? Був би щасливий перейняти ваш досвід... Ще раз прошу вибачити за невчасний дзвінок, пане президент. Хотів би зустрітися з вами, налагодити економічні зв'язки... Скільки мені років? За шістдесят... Не по зубах... Я ще нормальний на вигляд... Дякую за комплімент... Чекайте цими днями. Прибуду з поважною делегацією. Ще раз смачного! До зустрічі, пане президент!

Знаєш, Пашо, він мене заінтригував! Оригінальна людина. Я йому заздрю. Уявляю, як він телефонує своєму канцлерові і каже: "А подай-но мені до сніданку віце-прем'єра у живому вигляді". Там, очевидно, не так б'ються за посади, як у мене. Тут один одного пожирають... Може, й справді, запропонувати свої кадри? У будь-якому разі поїздка так просто не минеться, хоч якогось досвіду, але набуду.

Не минуло й двох днів, як ми вже летіли з президентською родиною за екватор. В Африці, я вам скажу, жарко, як у фінській лазні. Від задухи ніде сховатися. Нас зустріли на аеродромі й повезли на буйволах до президентської резиденції. Раби всю дорогу махали над нами кипарисовим листям, і лише встигали подавати морозиво чи мінеральну воду. З-поміж делегації я, вочевидь, один почувався найкраще, оскільки мій організм був краще пристосований до спеки. Можливо, давалося взнаки моє коріння: мої предки були вихідцями саме з цих місць.

Вождь-президент племені хотомоку, Моморо, зустрів нас, мов рідних, виколупуючи із зубів залишки вчорашньої їжі. Довго розпитував Дуриллу про голодомор і людожерство в Україні, про що він вичитав із всесвітньої енциклопедії. Шкодував, що його держава-плем'я безнадійно відстала від цивілізації — за останні сорок років його правління не було жодного голоду. І чи не подарував би йому президент двох-трьох комуністів із тим, аби вони навели лад у його державі, бо останнім часом його піддані зажирили від доброго життя. Може, хоч тоді вони дізнаються, що таке голод і холод...

Після розкішного обіду нас відвели на відпочинок. Треба зауважити, що гостинний господар узагалі не їв, а лише пив якусь червону рідину, уважно розглядаючи мого хазяїна. Особливо його приваблювали пахощі, якими був просякнутий наш президент.

Увечері Моморо запросив Дуриллу на самміт, тобто на перемовини віч-на-віч і скромну вечерю. Звичайно, Дурилло попросив дозволу прихопити із собою й мене. Після того як Акакій переконав його, що песик не заважатиме у спілкуванні через незнання жодної з людських мов, вождь погодився, але без великого бажання.

Чорношкірі слуги встелили плетений стіл екзотичними фруктами й овочами, виставили чудернацькі бутлі із соками. Невдовзі двоє дужих чоловіків занесли у приміщення сплетений із тросника кошик, угорі якого я помітив кришку, що прикривала отвір.

— Пане президент! — запросив вождь мого господаря. У нашому племені здавна існує чудовий звичай: розпочинати розмову з вечірньої трапези. Прошу скуштувати екзотичну страву.

Дурилло стояв посеред приміщення, покірно склавши на животі руки. Вождь звів руки угору і слуга підніс йому молоточок і пару золотистих ложечок, одну з яких він простягнув Дуриллові.

Він звів угору плетену кришку кошика і я устиг помітити, як чиясь голена голова заворушилася в отворі. За усіма ознаками, це була мавпочка.

Володар обійшов плетений кошик кілька, дмухнув угору, присів, потім пострибав на правій нозі, і, нарешті, рвучким ударом молоточка поцілив у тім'ячко нещасної тварини. Цей ритуал він виконував із таким професіоналізмом, що у Дурилла це викликало неабияку заздрість. Звичайно, іншого разу мій хазяїн міг би утратити свідомість, але не тепер, адже сьогодні він представляв собою не главу звичайної родини, а велику європейську державу.

— Прошу до частування! — і вождь зачерпнув ложечкою ще живі мавпячі мозки. Акакій зібрав до кулака усі свої нерви зачерпнув ложечкою теплу речовину, що парувала над кошиком...

— А ви знаєте, пане Моморо, воно наче й нічого — досить оригінальний смак... Гадаю, після цього мені не страшно навіть атомна війна...

— Пане Дурилло, от бачите, ми з вами якимось непомітно перейшли на мілітаристську тему. Саме про військові стосунки я й збирався з вами поговорити віч-на— віч... — і уже вкотре вождь невдоволено подивився у мій бік, — розумієте, пане президент, довкола мене знаходиться кілька ворожих племен і кожне з них намагається мене з'їсти, навіть без солі і в прямому і в переносному розумінні... Пропоную бартер: я вам прикраси з кісток і кипарисові накидки на статеві органи, а ви мені за кожну одиницю — бойову ракету типу "Земля-Земля".

— Е, ні, пане Моморо, ваша пропозиція нас не зацікавила — на ваші статеві накидки у нас не поспіла мода... пропонуйте щось екзотичніше.

— Гаразд, пропоную мавпочку на ракету. Ви вразите усю Європу, демонструючи їй екзотичну страву, котру ви сьогодні скуштували.

— Я згоден! — вигукнув Дурилло.

— О, це чудово! — проказав, збуджений удаюю угодою, вождь-президент. — Я навіть не сподівався на вашу ласку! За нашим старим звичаєм укладення важливої угоди ми з вами мусимо, міцним поцілунком.

Дурилло не встиг навіть ворухнутися, як Томоку замкнув його у своїх обіймах, і вп'явся губами у шию. Між нами кажучи, мені незручно було дивитися на те, як обіймаються чоловіки, і я відвернувся — цей гомосексуальний ритуал завжди викликав у мені неприємні почуття. Я мимоволі згадав випадок, коли у кабінеті Дурилла під час його п'ятихвилинної відсутності міністр торгівлі і легкої промисловості кинулися одне одному в обійми, наче не бачились тисячу років...

Раптом я почув, неначе щось заклекотіло, захарчало і важко засопіло. Я озирнувся довкола — у наметі, крім нас — ні душі. І тут мені здалося, ніби обійми двох верховодів затяглися занадто довго, що викликало в мене підозру. Мені здалося, що очі Дурилла були неприродно виражені, а язик вивалився мало не на груди. Тільки тепер я

зрозумів, що мій хазяїн у небезпеці, а простіше — його душив місцевий людоджер.

Чи можете ви собі уявити, як ми могли повернутися додому з тілом президента (у тому разі, якби від нього щось залишилось). А скільки б чуток рознесли про нього злі язики! Мовляв, підхопив мавпячого СНІДу, або в кращому разі: отруївся місцевим маїсовим самогоном. За одну мить я згадав свою маму, яка ціною власного життя врятувала Дуриллу, очевидно, така доля випала й мені...

Досі не знаю, де у мене взялося стільки сили, звідки виникла злість, але я, мов тигр, кинувся на кривдника мого хазяїна й щелепами вп'явся йому у шию. У вождя миттю ослабли м'язи і його зуби відпустили шию Дуриллу. Вождь завив, затупцював на місці, і тут, наче з-під землі, коло нього виросло двоє слуг. Один здійняв угору руку із списом із наміром проткнути ним Дуриллу, однак Моморо зупинив його намір кволим порухом руки. Мовляв, не чіпати ні гостя, ні його собаку, оскільки він трохи погарячкував унаслідок жадливої спеки. Але я зрозумів, що його стримувало від рішучого кроку: він боявся міжнародного скандалу.

Наступного дня вождь Моморо через слуг побажав нам щасливої дороги, вибачившись, що не зможе особисто провести нас через захворювання на грип. Кажуть, того дня він чи не вперше порушив свій режим: відмовився поснідати своїм міністром іноземних справ...

Ми швидко спакували свої валізи, прихопили на пам'ять кілька фігових листків і вирушили до аеропорту, де на нас із нетерпінням чекав повітряний лайнер.

Дурилло летів додому із забинтованим горлом. Йому всю дорогу робили примочки і втирали найкращі бальзами. Завтра у нього невідкладна зустріч. Його у кримській резиденції мав прийняти президент великої північної держави.

Дурилло з неприхованою любов'ю наблизився до мене, узяв на руки, погладив і сказав:

— Друже вірний, відтепер я з тобою не розлучусь узагалі — ти єдиний мій янгол-охоронець.

За кілька місяців напередодні зворотного візиту вождя Моморо, з Африки надійшла сумна для Дурилли звістка: вождь-людоджер раптово помер так і не встигнувши довершити сотні важливих справ. У дипломатичних колах подекували, нібито він подавився черговою жертвою, хоча я особисто не відкидав думки, що причиною його смерті міг бути і я, коли у запалі боротьби з ним не розрахував свої сили...

НАРАДА МІНІСТРІВ

Одного вечора президент Дурилло терміново зібрав на дачі гімноїдів — так він називав

керівників-гуманітаріїв.

— Панове! Як вам відомо, я не люблю довгих передмов — я академій не кінчав, хоча й маю з десяток почесних докторських звань. Мені, бля, набридло вислуховувати нарікання, ніби ми давно вже сплели постолі свободі слова. Я розумію, у янків-манків економіка сама собою працює, і їм не лишається робити нічого кращого, як із ранку до вечора молоти язиками на відміну від нас, яким, як тому Гераклу, треба штовхати її нагору, щоб вона назавтра знову обвалилася на нашу голову. Що ми можемо вчинити такого, аби нас не батькували перед світом? Послухаймо міністра інформації. Холуйко, що ти на це скажеш?

— Пане президент! З того часу, як ви висловили мені високе довір'я очолити, як ви любляєте жартувати, міністерство інформації імені Геббельса, я тільки тим і переймався, що думав, як подолати округлену вами проблему. І ось сьогодні хочу запропонувати свою скромну ідею, при цьому жертвуючи власною посадою, хоча сподіваюсь, що ви мені її чимось компенсуєте... Пропоную увесь наш інформаційний простір подарувати північному сусідові у довічне користування. Власну свободу слова він уже приборкав, а з нашою йому не доведеться навіть мізків сушити. Таким чином, ми одним махом убиваємо кількох зайців. Перший — скидаємо із себе повну відповідальність за інформаційну політику. Другий — усю державу русифікуємо й українська мова залишиться на задвірках держави. Третій — світ узагалі забуде про наше існування.

— А як же, я, Холуйко, спілкуватимусь з народом? — засумнівався Дурилло.

— До речі, на цю тему, Акакію Меркурійовичу, я пригадав про вас анекдот...

— Цікаво, цікаво...

— Якось ви викликаєте до себе міністра статистики Рахубу і запитуєте: "Шановний, а скільки у моєму господарстві населення?" Він бере рахівницю, а потім доповідає: "500 мільйонів, пане президент!" — "Бути такого не може! — кажете ви" — " Ні, я не помилився — 500 мільйонів, разом із баранами".

— Дякую, Холуйко, хоч ти мене чимось потішив, а то ніде про себе у світі доброго слова не почуєш... Щодо твоєї пропозиції то це треба обмізкувати, тим паче, що ти пресою охопив майже усі верстви населення. Гадаю, брати з вдячністю приймуть такі журнали, як: "Гомик", "Комик", "Алкаш", "Повія", "Похмілля", "Сам собі коханець", "Мат за матом"... Але, Холуйко, ти так і не дав мені відповіді, як я спілкуватимусь зі своїми баранами?

— Пане президент! Дуже просто. З допомогою служби безпеки, міліції, податкової інспекції, а якщо дуже припече, то можна й через міністерство оборони...

— Гаразд, сідай Холуйку. Я хотів би почути міністра освіти, пана Кадила. Що нового у твоєму темному царстві?

— Шановний пане президент! Не таємниця, що наша школа відокремлена від держави, і це, я вважаю, найбільше ваше досягнення. Я також завжди стверджував: освіта — це ворог прогресу. Що більше учених, то швидше розвиватиметься наука, і тим швидше загине цивілізація. Я пропоную запровадити освіту, що опирається на теорію рака —

рухатися задом наперед. Шкільну і вищу освіту необхідно наповнити спортивними й комп'ютерними іграми та розвагами, вивченням, пане президент, вашої історичної біографії і ваших класичних творів.

— Сідай, Кадило! Ти як завжди маєш рацію. Хай своє слово скаже міністр культури.

Міністр культури, Хряк, мав масивне обличчя з перефарбованим волоссям на чавунній голові — він мені нагадував двохсоткілограмового японського борця. Я весь час придивлявся до нього і ніколи не міг зрозуміти, де те місце, в якому могло палати вогнище культури. А ще я помітив, що колеги намагалися перебувати від нього подалі, аби він ненароком нікого не розчавив. Хряк мав непереборну звичку щось жувати, його кишені були наповнені кукурудзяними паличками, печивом, сухариками, цукерками, карамельками, жуйками. Якщо, траплялося, його рот був порожній, усе одно він за звичкою щось пережовував, як корова.

— Що я можу сказати, шановний Акакію Меркурійовичу? Я повністю підтримую свого колегу — міністра освіти, пана Гаріка Кадила. Культура — річ така ж небезпечна, як і освіта. Якщо, вибачте, усі стануть культурними й ввічливими, то порядним людям ніде буде навіть плюнути, нікого не пошлеш туди, де йому належить бути. На жаль, з культурою важко боротися — уже й театри, і кіностудії, і картинні галереї закривав, і самодіяльність розганяв, а вони, мов хвости у ящірок, відроджуються й відроджуються. На півдні й сході набагато легше — там культурі ніде поткнутися, її наклав п'яний вал і міцний російський мат... До речі, панове, усіх запрошую в суботу на шашлики. Культурно відпочинемо — анекдотів наслухаємось, нашу улюблену Верку Смердючку почуємо, почастуємо стрибтизмом...

— Хряче, маю до тебе одне питаннячко: щоб ти вчинив, якби котрийсь незалежний театр поставив про мене паскудну п'єску? Чи ти готовий до такого повороту подій?

— Так точно, пане президент. Я тут написав усе до найменших подробиць, але можу вам доповісти усно про план наших екстрених дій. Такий театр просто прогорить.

— Ти вважаєш, що ніхто з лохів не піде на цей спектакль?

— Чому ж, підуть. День підуть, а в театрі раптом погасне світло. От вони й розійдуться по домівках. На другий день підуть. А на подвір'ї повно міліції та військових із собаками й міношукачами — якийсь дурень зателефонував нібито театр заміновано. На третій день прийдуть, а в цей час до театру з виттям сирен мчать на виклик пожежні машини. А вчетверте — ніхто вже не прийде. А театр тим часом прогорить. У нас, пане президент, як співала колишня галичанка: "всьо чотко!"

Дурилло стомлено оглянув запрошених.

— Здається, усі гімнотарії виступили? Скажу відверто: я незадоволений вашими доповідями — усе поблизу та довкола, а конкретної роботи — ні на йоту. Якщо працюватимемо так і надалі, то у нас буйно розквітне опозиційна преса, література, глибоко пускатимуть коріння театри, кіно, а освіта й культура набиратиме загрозливого характеру. Замість того, щоб ущільнювати кадри, ви з помпою відкриваєте усе нові й нові заклади, університети. Кому, скажіть, потрібні ваші кадри, якщо фабрики — стоять, заводи — стоять, науково-дослідні інститути зачинені,

дитсадочки й школи напівпорожні. А працівників ритуальної служби як завжди катастрофічно не вистачає... Люди тижнями, місяцями не можуть поховати рідних, а ви мені торочите про якусь там освіту і культуру!

ВІДМИЧКА

— Едику, де прем'єр? — запитав президент свого помічника.

— Я тут, громадянине начальник! — почувся невідь звідки знайомий голос.

— Знову цей зек через вікно лізе! Едику, розчини стулки, хай залазить, бо, чого доброго, обірветься к бісовій матері і приб'є мого охоронця. Узяв, дурень, зеківську звичку заходити не так, як нормальні люди. Зараз я йому, бля, всиплю перцю по перше число!

— Вітаю начальство! — проказав прем'єр-міністр, стряхуючи з костюма від Версаче відбитки ще свіжої крейди. — До ваших послуг Георгій Дострокович, статті кримінального кодексу № 37, 42, 164 і 281... Тьху, вибачте, стара звичка в'їлася...

— Із такими звичками тобі краще було б повернутися до в'язниці, тим паче, що й підстав є достатньо... Ну, гаразд, посварилися, а тепер перейдімо до державних справ. Де побував? Що цінного привіз з-за кордону?

— Відвідав Арабські Емірати, Південно-Африканську республіку, Саудівську Аравію... Дуже цікаві місця. Я був переконаний, що там мешкають самі змії та мавпи, а воно, виявляється, навіть люди живуть. А які багаті! Шоб я сто літ свою матір не бачив! А скільки музеїв, театрів, картинних галерей! Але я там не був. На моє прохання мені показали колекції коштовностей. Ой, папа! Краще б я туди не їздив. Очі розбігаються, руки сверблять, душа розривається — і ніякої тобі охорони. Вона, звичайно, була, але нагорі. От ми із шейхом Тигрітом ходимо, оглядаємо, блін, алмази, діаманти... Бачили б ви, шановне начальство, скільки там того добра! Якби щось і пропало, блін, то ніхто до кінця світу не помітив би! А втім, я вам, Євдокіє Юхимівно, дещо привіз на згадку... Прем'єр-міністр наблизився до дружини президента і накинув на її шию золоту пектораль.

— Відчуваю, Гошо, на люди я із нею вийти не зможу. Ото тільки й помилуються донька та кицька...

— Вельмишановна Євдокіє Юхимівно, наше бидло недостойне бачити вашу красу у цій пекторалі. До речі, таких, як вона, лише дві на планеті. Три параші на мою голову, якщо я брешу! Вважайте, у вас перша...

— А мені що, Відмичко, привіз? Знову якусь дешевизну? Я ж не сябро...

— Громадянине начальник...

— Який я тобі, бля, в біса начальник? Я — президент!

— Ми ще з вами до цієї теми повернемося, пане президент. А зараз прийміть скромний подарунок. Це африканські статуетки початку п'ятого віку до нашої ери.

— На хрена вони мені, бля, здалися, оці печерні цяцьки?! Чи я тобі папуас, чи неандерталець? Я ними гратися в пісочку не збираюся. Чи, може, ти, Відмичко, гадаєш, що у мене дах поїхав?

— Ваш дах, Акакію Меркурійовичу, на місці — ви ж самі казали, що його вам хірург Різун цвяхами прибав... Даремно гніваєтесь, пане начальнику, — цим речам ціни немає. Я чув, нібито їх оцінюють на суму у дев'ять нулів...

— Во, бля! Дякую, дякую, що не забув старого. А то я вже почав шкодувати, що витяг тебе з нар.

— Я вам ось, що скажу, пане, е... президенте: кожна порядна людина мусить пройти тюрму адже відомо, що тюрма — це школа життя і гарту. Ви погляньте, майже вся наша опозиція за радянських часів побувала у таборах, а тепер їм пальця в рот не клади. Моя давня мрія, пане президент, розповсюдити досвід в'язниці на всю Україну, а далі, якщо чорт не жартує, може, й на всю планету! "Уранці: "Братва, підйом!" В обід: "Братва хавать!" До вечора: "Братва, пахать!" А вночі: "Братва, шмон — і відбій!" Головне, одна на всіх стаття — і строк ув'язнення — до кінця життя!

— Гошо, на тебе скарги від твоїх монстрів. Твої підлеглі міністри скаржаться, ніби ти п'ятох побив, у семи поцупив гаманці, а чотирьох згвалтував... Я вже не кажу про інших... Знаєш, я такого більше не потерплю, якщо ти їм не заткнеш пельки — розжену к бісовій матері увесь твій Кабінет Міністрів! Що за народ? Мені вже ні з ким працювати — залишилися якісь гнилі інтелігентики. Бачиш, вони соромляться матюків, на яких, можливо, тримається уся держава! То про якусь порядність базикають. Або ж закликають мене до демократії, наче я їм святий... Ех, був би за вікном 37 рік, давно б їх на екскурсію до Соловків спровадив. Я тобі, Гошо, ось що скажу: Україна для табору непридатна — і клімат м'який, і масштаби не ті... Ага, Гошо, мало не забув: ти готовий до виборів?

— Тільки після вас, громадянине началь...

— Будеш моїм дублером. Якщо я не проскочу на третій термін — підеш ти. Але з гарантією, що мене не посадиш. Розумієш, не той вік...

— Пане... президент, а якщо громадськість наполягатиме? А втім, я вам гарантую влаштувати райське життя з кольоровим телевізором, телефоном, дворазовою прогулянкою і видом на Лук'янівський ринок. Баланду подаватимуть до нар.

— Дякую, Відмичко, хоч за це... Але я ще поборюся за третій термін. Конституційний суд ось де у мене сидить — і президент поплескав себе по кишені.

— Нічого не вийде, громадянин начальник! Конституція не дозволяє...

— А, так ти, блін, лізеш поперед батька у пекло?!

— Не приховую, який зек не мріє стати начальником в'язниці? Але я кажу про Конституцію: якщо її не можна порушити, то її можна поміняти. І нас із вами.

— Що ти цим хочеш сказати?

— А те, що треба добре заплатити лохам-депутатам і вони проголосують за закон, який поставить усе з ніг на голову, тобто посада прем'єра стане центральна, а президента, так собі, символічна. Як ото весільного генерала. Прийматиму почесних гостей, відкриватиму нові цвинтарі, ховатиму визначних діячів, вітатиму ветеранів і юних математиків, висловлюватиму глибокі співчуття... З мене досить і цього, все одно в цій країні подяки не діждешся...

— Відмичко, а якщо новий закон парламент не підтримає і доведеться іти на прямі вибори, як тоді бути?

— Посадимо більшу частину українців до в'язниць, а там вони проголосують і за дідька лисого, якщо перед виборами не погодимо пару днів...

— Дусь, а може, й справді, це вихід? Як казав хтось з видатних математиків: від перестановки доданків сума не зміниться.

— Акакію Меркурійовичу, ви можете за цю ідею зробити мені невеличку послугу?

— Та вже кажи — яку?

— Акакію Меркурійовичу, підпишіть указ про амністію. Або оголосіть у тюрмах день відкритих дверей. Там повторно сидить чимало моїх братків... А вони мені зараз до зарізу потрібні — не в переносному, а в прямому значенні. Я бачу, ми дограємось у демократію, поки захід коріння пустить... Тоді навіть незчуємось, як нам постולי сплетуть...

— Та вже, Пашо, випущу. Тільки не всіх, бо і в тюрмі має бути порядок.

— Не хвилюйтесь, Акакію Меркурійовичу, поки я на своєму посту, тюрма завжди буде кузнею наших кадрів!

Прем'єр розпрощався і пішов у своїх справах. А мій хазяїн одразу ж оглянув свій робочий кабінет.

— Во, бля, я так і знав, — Відмичка знову поцупив золотий годинник, якого мені подарував російський президент... О кадри, бля!

Ігор Січовик

2003 р.